

[Drachmann.]

gere havde de store Køb i Udlandet at underbygge vore Handelsforhandlinger med, da vi rent ud sagt var kommet paa Knæerne og havde sat vore gode Kort over Styr, saa gik man i dette Land til den lidet heldige Form for aktiv Handelspolitik, som det nuværende Valutacentralsystem repræsenterer.

Jeg vil gerne slaa fast, at Ansvar for dette System, de Konsekvenser, det medfører og maa medføre, hviler meget stærkt ikke mindst paa det ærede Medlem Hr. Himmelstrups Parti, enten han nu ønsker at læse Tabeller eller ikke. Da vi havde de store Køb over for de sekundære Markeder, da vi med andre Midler end de nuværende kunde have opbygget et baade for Industri, Landbrug og Handel tilfredsstillende System, modsatte man sig dette paa en særdeles haardhændet og særdeles overlegen Maade. Jeg tror, det havde været heldigt, om man i 20erne havde fulgt vore Raad og allerede dengang havde faaet den aktive Handelspolitik i modificeret, i fornuftig Form, som den nu føres baade fra norsk, svensk og finsk Side — det ved vi alle — styrket og støttet af Toldforanstaltninger og efter Clearingsmønstre, som i meget ligner det danske, i Stedet for at vi nu er endt i en Tilstand, som vi vel fra ingen Side kan betegne som ideel, selv om vi maa betegne den som endnu delvis værende nødvendig, ikke mindst af Hensyn til Eksportinteresserne.

Men jeg vil gerne sige, baade til det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch og til Talere fra Venstre, ogsaa til den Presse, der staar bag disse Talere, at jeg synes, vi er kommet ulykkelig langt bort fra de, lad mig sige glade Dage, da der her i Landet blev doceret, i alt Fald fra vort Landbrugs Side, at Udlandet overhovedet ikke kunde undvære vore Eksportvarer. Det var Religionen paa Bjerget dengang. Den var vistnok lidt for selvbevidst, lidt for overdreven, men jeg synes, man nu i alt for høj Grad er kommet over til det diametralt modsatte. Det er jo ikke rigtigt, at Valutacentralen, som er Skillemærket i dansk Handelspolitik, er affødt af en pludselig Omvæltning i Verdenshandelspolitikken. Det var ikke Ottawa, der pludselig gav Anledning hertil. Det var en gradvis Udvikling, den gradvise Udvikling, som vi Konservative forudsagde — jeg siger det ikke for at rose mig selv eller os selv, men for at fastslaa de historiske Kendsgerninger; det er ganske nødvendigt at fastslaa denne historiske Kendsgerning og Følge-

rækken i den Forbindelse. Det var en Udvikling, som tog Fart og Begyndelse straks efter Verdenskrigen. Jeg mindes de tyske Toldforanstaltninger, og det ærede Medlem Hr. Himmelstrup vil vistnok ogsaa huske, at allerede i Midten af 20erne, var de tyske Toldforanstaltninger mod vor Eksport af Smør og Kvæg under den nylig afdøde, daværende Landbrugsminister og Ernæringsminister Scheele, blevet saa aggressive mod os, at de i høj Grad nedsatte baade vore Eksportmængder til Tyskland og de Priser, der som Følge deraf blev Resultatet for hele vor Eksport. Da rejste Høvdingen Madsen-Mygdal Landet rundt og over for vor Agitation om nu at sætte haardt imod haardt, at kræve lige for lige, udtalte han disse lidt for store og lidt for selvbeviste Ord, at hvis Tyskland lagde den store, næsten prohibitive Told paa danske Levnedsmidler, var det værst for det tyske Folk selv; saa maatte de bare betale saa meget mere; undvære de danske Landbrugsprodukter kunde ingen Nation Verden over.

Det lyder jo lidt anderledes nu; vi staar i en Situation, hvor det næppe er den Tale, der bliver holdt. Derimod kan jeg huske, jeg kan sige, jeg kender Episoder fra vore Handelsforhandlinger i Udlandet, hvor det danske Landbrug — altsaa nu ud fra Synspunkter, der er de diametralt modsatte af den tidligere meget stærke Bevidsthed om sin egen Uundværlighed, sin egen Værdi — ved et Pres fra det paagældende Udlands Side har svækket vore Forhandleres Standpunkt over for den paagældende Modpart. Der har saaledes, for at sige det aabent, været Episoder i Berlin, hvor Personligheder, der i alt Fald partimæssigt staar det ærede Medlem Hr. Himmelstrup særdeles nær, har været efter min Mening medvirkende til, at vi ikke har opnaaet de gode Resultater og navnlig de Priser, vi var berettigede til. Hvis man i denne Situation, med den Haardhed, hvormed det hele er lagt op fra Udlandets Side, viser sig alt for ivrig som Sælger, viser Modparten alt for stærkt, at man ligefrem er nødt til at komme af med sine Produkter, ja, saa bliver Resultaterne netop saa daarlige, som de i stort Omfang er blevet. Men dette maa i meget stort Omfang og med meget stor Tynge falde tilbage paa Landbrugets Organisationer. Jeg tror, at gjorde man i sin Tid en Fejl ved at være alt for selvbevidst, saa gør man nu den modsatte Fejl, og jeg vil sige — jeg antager, at det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch vil svare for sig selv paa de Beskyldninger, der er rettet mod ham for at have sagt, at hvis han